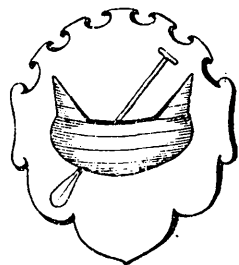

DZIENNIK

ZARZĄDU

Redakcja i administracja
Plac Wolności 14. Tel. 28-00.
Administ. czynna od g. 9-12 w p.
Redakcja od godz. 2-3 po południu

Prenumerata: Miesięcznie zł. 1.--.

M. ŁODZI.

Ogłoszenia: Wiersz nonparel. (cztery szp. na stronie) zł. 0.20—Przed tekstem zł. 0.55—za wiersz (dwie szpalty na stronie) Drobnie zł. 0.05 za wyraz. Najmniejsze ogłoszenie zł. 50.—

Cena egzemplarz. 0.25.

Nr. 45. (320)

Łódź, wtorek 10 listopada 1925 r.

Rok VII.

Przedsiębiorstwa komunalne a komunalne zakłady użyteczności publicznej.

Związki komunalne prowadzą zwykle w swoim zarządzie szereg instytucyj i urzędów, które ze względu na swój cel mieć mogą rozmaity charakter. Jedne z nich wplatają się w treść działalności związków komunalnych jako zasadnicze, obowiązkowe zadania tychże związków i mają na celu wyłącznie lub przynajmniej głównie służyć ogółowi członków danego związku, znamionuje je zatem publiczność celu. Inne prowadzone są wyłącznie lub też głównie w interesie materialnym samego związku komunalnego, jako takiego, mają zatem charakter prywatno-prawny. Pierwsze określa się nazwą komunalnych zakładów użyteczności publicznej (przyczem wyróżnia się jeszcze wśród nich specjalnie zakłady dobra publicznego, t. j. takie zakłady, przy których prowadzeniu wykluczony jest jakkolwiek zysk związku komunalnego), drugie nazywają się przedsiębiorstwami komunalnymi.

Pociągnąć granicę między jednymi a drugimi nie jest rzeczą łatwą, niezawsze bowiem da się ustalić, co w danym urządzeniu komunalnym przeważa — czy jego cel publiczny, czy prywatny interes związku. Oczywiście gdy chodzi o instytucje takie jak np. z jednej strony szpital, z drugiej cegielnia, prowadzona przez związek komunalny, to wątpliwości nie będzie żadnej. Ale wątpliwości takie nasunąć się już mogą przy ustalaniu charakteru takich urzędów jak teatr, gazownia, elektrownia, tramwaj i t. p.

Jest jednak z wielu względów rzeczą bardzo ważną odróżnienie to pomiędzy zakładami użyteczności a przedsiębiorstwami przeprowadzić. Ważne to jest dla samych związków komunalnych, na innych bowiem zasadach opierać się winna gospodarka w przedsiębiorstwach komunalnych, a na innych w zakładach użyteczności publicznej, inaczej się uwzględnia w budżecie jedno, inaczej drugie, inny winien być również stosunek do związku komunalnego pracowników w przedsiębiorstwach komunalnych aniżeli w zakładach użyteczności publicznej. Ważne to jest dla społeczeństwa, dla członków związku, bo od zasad prowadzenia danego urzędu zależą warunki jego użytkowania. Ważne to jest wreszcie dla

Państwa i to zarówno ze względów ogólnego nadzoru nad gospodarką związków komunalnych, jak również ze względów polityki fiskalnej.

Z tych ostatnich względów pierwsze zabrało głos w sprawie niniejszej Ministerstwo Skarbu, a to w rozporządzeniu wykonawczem do ustawy o podatku przemysłowym z dnia 27-go czerwca 1923 roku. (Dz. Ust. Nr. 67, poz. 522). Ponieważ ustawa zwalnia od podatku „przedsiębiorstwa użyteczności publicznej, prowadzone przez związki samorządne we własnym zarządzie i na własny rachunek” trzeba było określić, jakie urządzenia komunalne podpadają pod pojęcie „przedsiębiorstw użyteczności publicznej”. Czyni temu zadość § 2 rozporządzenia wykonawczego, który brzmi:

„Do przedsiębiorstw użyteczności publicznej zalicza się: wodociągi i kanalizację, szpitale, laboratorja do badania produktów, zakłady dezynfekcyjne, łaźnie, kąpieliska, rzeźnie.

Natomiast podlegają opodatkowaniu wszelkie inne prowadzone przez związki samorządne przedsiębiorstwa o charakterze zarobkowym, jak n.p. hurtownie, sklepy, piekarnie, jakoteż niesłużące wyłącznie na potrzeby związków samorządnych cegielnie, kamieniołomy i t. p.

Oczywiście sprawa powyższa ujęta została pod specjalnym kątem widzenia i kryterjum, przyjęte przez Ministerstwo Skarbu, nie może być wystarczającym przy podziale urządzeń komunalnych na zakłady użyteczności publicznej i przedsiębiorstwa.

Szerzej już ujmuje tę sprawę Ministerstwo Spr. Wewnętrznych w rozporządzeniu wykonawczem do Ustawy o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych, chociaż i ono wychodzi z punktu widzenia tylko finansowego. Odnośny § 1 rozporządzenia III Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 16 sierpnia 1924 r. (Dz. Ust. Nr. 82, poz. 790), brzmi:

„Za zakłady dobra publicznego w rozumieniu art. 27 (ustawy o tymcz. ureg. fin. kom. — przyp. autora) uważać należy instytucje i urządzenia związków komunalnych, z których założenia i celu wynika, iż nie mogą one przynosić zysków (szpitale, ambulatorja, przytułki i t. p.)

Przedsiębiorstwami w rozumieniu art. 28 są zarówno przedsiębiorstwa o charakterze czysto przemysłowym i handlowym, które powinny przynosić zyski, jak i przedsiębiorstwa o charakterze zakł. użyteczności publ., które mogą być prowadzone jako jednostki gospodarcze samodzielne i samowystarczalne, jednakowoż nieobliczone na zysk i nietraktowane jako komun. źródła dochodów. Do ostatnich przedsiębiorstw zalicza się zakłady wodociągowe, gazownie, elektrownie, rzeźnie i t. p.“.

Po raz drugi Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zabrało głos w tej sprawie w okólniku z dn. 30 czerwca b.r. Nr. S. Z. 4356/25, dotyczącym sprawy uposażeń członków zarządu i pracowników związków komunalnych. Zdefiniowanie i wyróżnienie przedsiębiorstw komunalnych jest dla sprawy wspomnianych uposażeń bardzo ważne, bo pracownicy przedsiębiorstw nie podpadają wcale pod postanowienia regulującego te uposażenia rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej.

W wymienionym okólniku Ministerstwo stwierdza przedewszystkiem, że odróżnienia pomiędzy przedsiębiorstwami komunalnymi a komunalnymi zakładami użyteczności publicznej nie można przeprowadzić z góry i w sposób ogólny, pociągając np. pewną stałą granicę pomiędzy przedsiębiorstwami, a zakładami użyteczności publicznej. To też okólnik załatwia tę sprawę, w ten sposób że traktuje ją ze stanowiska czysto teoretycznego, wskazując na pewne ogólne charakterystyczne cechy, które do rozróżnie-

nia przedsiębiorstw od zakładów w konkretnych przypadkach mogą być pomocne.

Zaznacza więc okólnik, że przy ustalaniu, czy chodzi o zakład, czy o przedsiębiorstwo, w każdym konkretnym przypadku należy zbadać, jaki kształt pod względem prawnym przybrały stosunki urządzenia zbadać się mającego i wedle wyniku badania ocenić, czy ma się do czynienia z przedsiębiorstwem komunalnym, czy też komunalnym zakładem użyteczności publicznej. Przedsiębiorstwo komunalne rozporządza tylko temi formami prawnymi, które posiada każdy przemysłowiec, t. j. formami prawa prywatnego, podczas gdy zakład użyteczności publicznej posiada pewne swoiste formy prawno-publiczne, z których ważniejsze i pokrótce naszkicowane są następujące:

a) Moment publiczności celu zakładu, t. j. konieczność, by zakład służył trwale pewnemu celowi publicznemu. Wspomniany moment wyraża się w następujących kierunkach; 1. Podmiotem zakładu może być tylko osoba prawa publicznego; albo posiadacz publicznego przedsiębiorstwa działająca na podstawie koncesji, udzielonej przez uprawnioną osobę prawa publicznego (Państwo lub związek prawno-publiczny). 2. W granicach publicznego celu zakładu związany jest podmiot zakładu — w przeciwieństwie do zasady prywatno-prawnej wolności umownej — przymusem jednokrotnego dopuszczenia do użytkowania zakładu wszystkich, którzy zastosują się do warunków ustawowych lub warunków przewidzianych regulaminem zakładu, przy czem jednakże istnienie przymusu używania zakładu nie stanowi cechy istotnej zakładu, lecz jest tylko — na mocy upoważnienia ustawowego — jego częstym (jednak nieistotnym) znamieniem. Z powodu swojego celu publicznego zakład publiczny po tego państwowej władzy nadzorczej.

Zupełnie inaczej ma się rzecz, gdy chodzi o przedsiębiorstwa prywatne. Właściciel przedsiębiorstwa prywatnego może zabronić dostępu do niego zależnie od swej woli, może on również pozwolić pewnej osobie na korzystanie z przedsiębiorstwa pod korzystniejszymi warunkami, aniżeli innej osobie. Korzystanie z zakładu publicznego należy udostępnić każdemu pod temi samemi warunkami.

b) Zakładowi użyteczności publicznej służy władza zakładowa, która rozciąga się na użytkowników zakładu oraz na wniesione przez nich przedmioty. Jakkolwiek i przedsiębiorca prywatny ma prawo do jednostronnego określenia i wydania zarządzeń w stosunku do osób korzystających z jego przedsiębiorstwa, to przecież są one natury prywatno-prawnej. Władza zakładowa natomiast jest władzą publiczną, służy ona zakładowi dlatego, że zakładowi publicznemu — jako takiemu — przysługują prawa zwierzchnicze.

Władza zakładowa uwidacznia się przedewszystkiem przy regulowaniu warunków użytkowania zakładu publicznego. Następuje ono nie w drodze umowy pomiędzy zakładem, a użytkowaniem, lecz z mocy jednostronnego dopuszczenia przez zakład użytkownika do użytkowania. Okoliczność, że dopuszczenie to najczęściej poprzedza wniosek użytkownika, nie czyni dopuszczenia umową, tak samo, jak nie jest nią pozwolenie przemysłowe, ponieważ pozwolenie udziela się nie z urzędu, lecz tylko na wniosek zainteresowanego.

Władza zakładowa wyraża się następnie w tem, że w granicach wykniętych przez cel zakładu, określa w poszczególnym przypadku treść użytkowania. Zakład normuje jednostronnie treść i rozmiar świadczeń,

których chce użyzyć. Normuje on tak samo, jednostronnie obowiązki w szczególności dotyczące opłat, które nakłada na użytkownika.

Władza zakładowa może wydać także jednostronnie postanowienia o zmianie, lub wygaśnięciu użytkowania. O takie jednostronne postanowienie chodzi w szczególności, gdy zakład pozbawia użytkownika praw z powodu wykroczeń przeciw regulaminowi zakładowemu, gdy np. wyklucza go na stałe od użytkowania (nie może go wykluczyć na stałe tylko wtedy, gdy użytkownikowi służy subiektywnie ustawowo zagwarantowane prawo użytkowania).

Władza zakładowa przejawia się wreszcie w możności przeprowadzania jej zarządzeń zapomocą przymusu administracyjnego. Wykonanie przymusu jest w pierwszej linii, mianowicie o ile chodzi o granice zakładu, rzeczą organów zakładu; o ile jednakże siły tych organów nie wystarczają, mogą one do przeprowadzenia swoich zarządzeń, których źródło tworzy władza zakładowa, wzywać władze, które wogóle wykonują przymus administracyjny.

c) Obok wewnętrznej władzy zakładowej, czyli władzy zakładowej we właściwym znaczeniu słowa, staje jeszcze ta władza zakładu, którą określamy nazwą „policja zakładowa“

Ta ostatnia różni się od władzy zakładowej podwójnie: z jednej strony polega ona na tem, że nie zwraca się przeciw użytkownikom zakładu, lecz przeciw osobom trzecim, które nie pozostają z zakładem w żadnym stosunku prawnym i dlatego nie są poddane owej wewnętrznej władzy zakładowej — o tyle, a więc odnośnie do zainteresowanego koła osób, policja zakładowa przekracza granicę władzy zakładowej; z drugiej strony różnica polega na tem, że ogranicza się ona jedynie do negacji i dlatego nie może nic innego zdziałać, jak tylko w drodze przymusu usunąć wszystko co przeszkadza działalności zakładu publicznego, — o tyle, a więc odnośnie do treści, policja zakładowa pozostaje poza władzą zakładową, która może włożyć także pozytywne obowiązki i je przeprowadzić.

Wykonywanie policji zakładowej jest — podobnie jak wykonywanie władzy zakładowej — w pierwszej linii rzeczą organów zakładu; gdzie siły ich w tym celu nie wystarczają, wchodzi w grę pomoc ogólnych władz policyjnych. Władze te mogą jednakże interwenjować również z własnych pobudek.

d) Życie wewnętrzne zakładu publicznego, t. j. stosunek zakładu do użytkowników, należy oceniać według prawa publicznego. Do zakładu takiego zasadniczo nie stosuje się ani ustawodawstwo przemysłowe, ani ustawa cywilna. Rozumie się wszakże, że ustawodawca może te zakłady oddać wyraźnie postanowieniom wspomnianych ustaw.

Zupełnie inaczej ma się rzecz z przedsiębiorstwami prywatnymi; te oczywiście, jako obliczone na zysk, podpadają pod przepisy prawa przemysłowego i ustawy cywilnej.

Powyższe ogólne wskazówki bardzo użyteczne przy ustalaniu charakteru poszczególnych instytucyj i urzędzeń związków komunalnych. W praktyce jednak mogą się okazać niewystarczającymi, zwłaszcza dla szeregu mniejszych związków komunalnych, dla których jedynie wskazaniem by było poprostu wyliczenie jak najbardziej taksatywne, które ze swych urzędzeń traktować mają jako przedsiębiorstwa, a które jako zakłady użyteczności publicznej. Konieczność takiego taksatywnego wyliczenia nastąpiła się obecnie Ministerstwu Spraw Wewnętrznych przy

opracowaniu zainicjowanej przez nie ankiety statystycznej, celem zobrazowania gospodarki finansowej związków komunalnych. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych ma też zamiar w ankiecie tej przeprowadzić w porozumieniu z zainteresowanymi czynnikami dokładny podział instytucji i urzędzeń komunalnych na przedsiębiorstwa i zakłady użyteczności publicznej.

DZIAŁ SPRAWOZDAWCZY.

Sprawozdanie

Urzędu Weterynaryjnego za mies.
wrzesień 1925 r.

I. Choroby zaraźliwe zwierzęce:

Wścieklizna psów: Stwierdzono nowe wypadki zarazy w 2-ch punktach: przy ul. Przejazd 1 i Brzezińskiej 124.

II. Rakarnia.

Dostarczono i zniszczono trupów: koni 20, bydła rog. 1 i psów 15.

III. Dozór weterynaryjny nad zwierzętami handlowymi i surowcami zwierzęcymi.

Na targowisku zbadano 680 koni.

Na stacjach kolejowych zbadano: koni 24, bydła rog. 1754 szt. cieląt 56, owiec i kóz 1011, trzody chlewnej 2085, drobiu 15.050 szt., kości 150.000 klg., kiszek i pęcherzy 2315 kg. skór 400 sztuk, innych produktów 900 klg.

IV. Dozór weterynar.-sanitarny.

Dokonano oględzin: sklepów ze sprzedażą mięsa i ryb 347, hal 2, stajen 64, obór 145, chlewni 4, rzeźni dla ptactwa 9, razem 571 oględzin, podczas których sporządzono 81 protokołów policyjnych. Ponadto okręgowi lekarze weter. przyjmowali udział w 9 komisjach.

V. Rzeźnie:

Miejska: Zabito bydła rog. 1612 szt., cieląt 1355, owiec i kóz 1814, koni 20, trzody chlewnej 7629.

U zabitych zwierząt stwierdzono następujące choroby: zarazę płucną u 1 szt. bydła rog., gruźlicę u 204 szt. bydła rog. i 44 szt. trzo-

dy chlewnej, włośnię u 10 szt. trzody chlewnej, węgry u 19 wieprzy, choroby u 352 zwierząt.

Bałucka: Zabito bydła rog. 2478 szt., cieląt 1903, owiec i kóz 3685, koni 60, trzody chlewnej 2803 szt.

U zabitych zwierząt stwierdzono następujące choroby: gruźlicę u 323 szt. bydła rog., 11 owiec i 20 szt. trzody chlewnej, włośnię u 4 wieprzy i węgry u 14 wieprzy.

Kronika miejska.

— **Przejęcie nowych linii tramwajowych.** Dn. 29-go ub. m., o godzinie 1,30 popoł., odbyła się uroczystość przejęcia przez miasto nowych linii tramwajowych, mianowicie: przez ul. Srebrzyńską od cmentarza do plantu kolejowego (przedłużenie Nr. 3) i przez ul. Rokicińską od widzewskiej manufaktury do plantu kolejowego (przedłużenie Nr. 6 i 10). Pierwsza z tych nowych linii ma 0,9 klm. długości, druga 1,4 klm. długości.

Aktu przejęcia dokonali pp. prezydent M. Cynarski, wiceprezydent inż. Wojewódzki, ławnicy inż. Folkierski i Kruczkowski, nacz. Wydziału Budownictwa, inż. Gałąska, nacz. Wydziału Przedsiębiorstw Miejskich, inż. Berliner oraz radcy prawni Magistratu adw. adw. Żelazowski i Tujakowski, Z ramienia zarządu K. E. Ł. obecni byli pp. prezes Biedermann i wiceprezes adw. Stożkowski, Na miejsce nowo-przeprowadzonych linii komisja udała się specjalnym wagonem tramwajowym nowej konstrukcji, który wywołał wielkie zainteresowanie wśród przechodniów. Na ul. Srebrzyńskiej robotnicy, zatrudnieni przy budowie nowych linii, ozdo-

bili wagon zielenią i kwiatami. P. prezydent miasta i członkowie komisji złożyli robotnikom powinszowania z powodu szybkiego ukończenia pracy, wzamian za to — robotnicy życzyli przedstawicielom zarządu K. E. Ł. wielkiej frekwencji na nowych liniach.

Przejęte w dniu 29 b. m. linie tramwajowe stanowią 4-tą i 5-tą z rzędu linie, zbudowane za urzędowania obecnych władz miejskich. Tak znaczne rozszerzenie sieci tramwajowej jest w pierwszym rzędzie owocem energicznych starań członków Magistratu, zasiadających w zarządzie K. E. Ł., i przyczynia się w ogromnej mierze do udostępnienia taniej komunikacji pomiędzy centrum miasta a rozległymi jego peryferjami.

— **Wizytacja szkół.** Dn. 31 ub. m. p. kurator okręgu szkolnego —

— Owiński, w towarzystwie pp. prezydenta M. Cynarskiego, ławnika Z. Hajkowskiego, wizytatora Krzywobłockiego oraz przewodniczącego Komitetu Budowy Szkół star. Remiszewskiego, zwiedził gmachy miejskie szkół powszechnych zarówno już oddane do użytku publicznego, jakoteż dopiero wykańczane. Zwiedzono gmachy szkolne im. Bolesława Chrobrego przy ul. Drewnowskiej, im. Tadeusza Kościuszki — przy ul. Marysińskiej, im. A. Mickiewicza — przy ul. Nowo-Targowej, oraz przy ul. Wspólnej 2/4. W niektórych szkołach wizytujący byli obecni podczas lekcji w salach szkolnych.

P. Kurator z wielkiem zadowoleniem stwierdził doniosłe wyniki poczynań samorządu łódzkiego na polu szkolnictwa powszechnego, wyrażając się z uznaniem o miejskich gmachach szkolnych.

— **Posiedzenie delegacji Wydziału Statystycznego.** W dniu 26 ub. m. w sali posiedzeń Magistratu odbyło się pod przewodnictwem p. prezydenta M. Cynarskiego posiedzenie delegacji Wydziału Statystycznego.

Na wstępie delegacja zatwierdziła zmiany dokonane w preliminarzu budżetowym Wydziału na rok 1926; w związku z temi zmianami, ogólna suma wydatków Wydziału zredukowana została w preliminarzu do kwoty zł. 66,180.

Przyjęto do wiadomości, iż Magistrat ze względów oszczędnościowych postanowił zaniechać wydawania „Miesięcznika Statystycznego”, ukazującego się ostatnio w zeszytach kwartalnych. Przewodniczący zakomunikował, że na jego wniosek Magistrat uchwalił wydać „Rocznik Statystyczny za rok 1924” Nowe wydanie „Rocznika Statystycznego m. Łodzi” jest już w druku. Delegacja wyraziła życzenie, aby wspomniana publikacja, ze względu na jej aktualną wartość, jeszcze w roku bieżącym opuściła prasę.

Delegacja zaznajomiła się również z zamieszczoną w prasie krytyką „Rocznika za rok 1923” oraz z uwagami Magistratu, dotyczącymi wspomnianej publikacji, zakomunikowanymi przez p. przewodniczącego Wydziału. Po wyczerpującej dyskusji w powyższej sprawie delegacja postanowiła między innymi zachować w publikacjach wydziału klimatologię, jako poważny dział badań naukowych, ale w szczyplejszych niż dotąd rozmiarach. Uchwalono także usunąć niektóre tablice z działu, dotyczące prostytucji.

W dyskusji nad sprawą rozszerzenia zakresu badań Wydziału, głównie w dziedzinie statystyki gospodarczej, podniesiono, że na pracach Wydziału ujemnie odbija się brak kartoteki nieruchomości m. Łodzi. Ze względu na stwierdzoną użyteczność tej kartoteki, przede wszystkim dla Wydziału Budownictwa i Wydziału Zdrowotności Publicznej, postanowiono — na wniosek p. prezydenta M. Cynarskiego — zwrócić się do Magistratu o zwołanie konferencji międzywydziałowej dla omówienia sprawy

stworzenia wspomnianej kartoteki. —

Na wniosek p. d-ra Skalskiego — postanowiono ogłaszać wzorem innych wielkich miast w wydawnictwie Ligi Narodów dane, dotyczące meteorologii w Łodzi.

Wreszcie — na wniosek Wydziału — postanowiono przeprowadzić wśród lekarzy łódzkich ankietę w sprawie osób, dotkniętych chorobą raka. Ankieta ta stanowić będzie uzupełnienie dokonanych przez Wydz. Statystyczny prac z zakresu statystyki śmiertelności wskutek raka i innych nowotworów złośliwych. Zaakceptowano formularz ankiety z uwzględnieniem poprawek członków delegacji pp. d-ra Skalskiego i dyrektora Idzkowskiego.

— **Dodatek komunalny do państwowego podatku od nieruchomości.** Urząd Wojewódzki nadesłał Magistratowi zawiadomienie, że w myśl pisma Ministerstwa Spraw Wewnętrznych N. S. F. 24807/25, Ministerstwo nie znajduje przeszkód do poboru na rzecz m. Łodzi 100% dodatku do państwowego podatku od nieruchomości, który to dodatek uchwalony został przez Radę Miejską m. Łodzi w dn. 30/VI—1925 r.

— **Pożyczka na budowę szkół powszechnych.** Kuratorjum Okręgu Szkolnego Łódzkiego zawiadomiło Magistrat, że Ministerstwo W. R. i O. P. — w myśl uchwały Międzyministerjalnej Komisji Pożyczkowej z dn. 11/V-1925 r., przyznało gminie m. Łodzi na budowę szkół powszechnych pożyczkę w wysokości 200,000 zł.

Suma powyższą użyta będzie na wykończenie budujących się gmachów szkolnych przy ul. Podmiejskiej, Wspólnej i na Nowem Rokicium.

— **Pożyczka budowlana dla Magistratu.** Bank Gospodarstwa Krajowego (Oddział Budowlany) zawiadomił Magistrat o przyznaniu

gminie m. Łodzi pożyczki budowlanej w wysokości 207,000 zł. Pożyczka ta ma być użyta na wyproszczenie pod dach domów na nieruchomościach przy ul. Rokocińskiej, Alei Unji, Drewnowskiej, Podmiejskiej i Nowo-Marysińskiej.

— **Z Rady Szkolnej m. Łodzi.**

W poniedziałek, dnia 26-go ub. m., odbyło się posiedzenie Rady Szkolnej Miejskiej m. Łodzi, pod przewodnictwem p. d-ra St. Skalskiego. Po odczytaniu protokołu z ostatniego posiedzenia, przyjęto do wiadomości szereg komunikatów, między innymi wyjaśnienia Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, iż nauczycielki dopuszczone są do stawania w Urzędzie Dyscyplinarnym narówni z nauczycielami w charakterze obrońców.

Przed porządkiem dziennym zgłoszone zostały zapytania co do redukcji nauczycieli i przyjmowania nowych kandydatów, nie posiadających kwalifikacji. W odpowiedzi na interpelację p. Inspektor Szkolny wyjaśnił, iż kilka osób zostało przeniesionych z innych starostw w drodze służbowej, przy czem wszyscy przeniesieni mają pełne kwalifikacje nauczycielskie.

Dalej Rada Szkolna rozważała sprawę obsadzenia kierownictwa szkoły Nr. 20, wypowiadając się zasadniczo za mianowaniem kobiet na stanowiska kierownicze w szkołach żeńskich. Wskutek tego — z 6 zgłoszonych kandydatur — wzięto pod uwagę kwalifikacje 2-ch kandydatek. Rada Szkolna uznała kandydaturę p. Podulkowej na stanowisko kierowniczkę szkoły Nr. 20 za najodpowiedniejszą ze względu na większą liczbę lat pracy przy równorzędnych pozostałych kwalifikacjach.

Na tem posiedzenie zakończono.

— **Przeniesienie Biura Miejskiej Inspekcji Mieszkaniowej.** Miejska Inspekcja Mieszkaniowa, znajdująca się dotychczas przy Placu Wolnoś-

ci 14, została przeniesiona do lokalu Wydziału Zdrowotności Publicznej, Plac Wolności Nr. 1, pokój Nr. 10.

— **Przeniesienie i Dozoru Sanitarnego.** Wydział Zdrowotności Publicznej podaje do wiadomości ogółu, iż I Miejski Dozór Sanitarny znajdujący się dotychczas przy ul. Aleksandrowskiej 51, przeniesiony został na ul. Aleksandrowską pod Nr. 37.

— **Sprawozdanie Miejskiego Komitetu Pomocy Ofiarom Powodzi.** Mieszkańcom południowych województw Rzplitej, którzy ucierpieli od powodzi wiosną r. b., Łódź pośpieszyła z natychmiastową pomocą. Komitet tymczasowy pomocy ofiarom powodzi wydał odezwę do ludności m. Łodzi, podpisaną przez p. wojewodę L. Darowskiego i p. prezydenta M. Cynarskiego, a nawołującą do ulżenia niedoli dotkniętych powodzią, którym nieubłagany żywioł zniszczył całe mienie — dobytek długoletniej a uciążliwej pracy. Prócz tego odezwę otrzymały redakcje pism miejscowych oraz wszystkie związki zawodowe i cechy.

W skład Miejskiego Komitetu Wykonawczego Pomocy Ofiarom Powodzi weszli: Prezydent miasta M. Cynarski, jako przewodniczący, wiceprezydent miasta W. Groszkowski, jako zastępca, adwokat Alfred Biłyk, prezes Maks Kernbaum, dr. Skalski, dyr. Wolczyński oraz Br. Grajner, jako skarbnik. Zbiórka ofiar przedstawia się jak następuje:

do dn. 25 lipca wpłynęło:
na ręce p. Wojewody
złożone przez Magi-
strat m. Łodzi zł. 10.000.—
na ręce p. Wojewody
złożone przez Polski
Czerwony Krzyż „ 10.000.—
przekazane dn. 4/8-25
r. Bankowi Gospodar-
stwa Krajowego do dys-
pozycji p. Wojewody z

jednoczesnem ogłosze-
niem w miejscowej pra-
sie ofiarodawców „ 12,766.77
zł. 32,766.77

od dn. 25 lipca do dn.
30 października r. b.
wpłynęło „ 4,008.—
Razem zł. 36.774.77

Sumę zł. 4,008.— ulokowaną
częściowo w Banku Handlowym
w Łodzi i w Banku Gospodarstwa
Krajowego, Komitet przekazał do
dyspozycji p. Wojewody.

Obwieszczenia i okólniki.

Rozporządzenie

**w sprawie handlu produktami
mięsnymi i urządzania sklepów
rzeźniczych, masarni, jatek i hal
mięsnych.**

Urząd Wojewódzki nadesłał Magistrato-
wi m. Łodzi tekst następującego rozporzą-
dzenia o handlu produktami mięsnymi i u-
rządzania sklepów rzeźniczych, masarni, ja-
tek i hal mięsnych na terenie Wojewódz-
twa Łódzkiego.

Na podstawie art. 8-a Rozporządzenia Ra-
dy Ministrów z dn. 27 września 1920 r.
(Dz. Ust. R. P. Nr. 102), w związku z prze-
pisami zasadniczej Ustawy Sanitarnej z dn.
19 lipca 1919 r. (Dz. Praw. P. P. Nr. 63 z
1919 r.) i stosownie do postanowień usta-
wy z dn. 25 lipca 1919 r. (Dz. Ust. R. P.
Nr. 67, z 1919 r.) tudzież obowiązujących
przepisów Ustawy Lekarskiej T. XIII Zb.
Pr. b. cės. ros. z 1905 r. art. 1124 i art. 1125
zarządza się co następuje:

§ 1.

Sprzedaż mięsa oraz wszelkich organów
i części mięsnych, zaopatrzonych w znaki
ogłędzin dozoru sanitarno-weterynaryjnego,
jak również wyrobów mięsnych (wędlin)
odbywać się może tylko w odpowiednio u-
rządzonych sklepach rzeźniczych, masar-
niach, jatkach i halach mięsnych.

§ 2.

Ptactwo bite nieskubane wolno sprzeda-
wać tylko w sklepach specjalnych, urządo-
wanych na wzór sklepów rzeźniczych.

§ 3.

Dokładnie oskubany i oczyszczony drób
bity zezwala się sprzedawać we wszystkich
sklepach kolonialnych, spożywczych, z pro-
duktami wiejskimi. W tych ostatnich jed-
nak zabrania się sprzedaży drobiu w ka-
wałkach.

§ 4.

Sprzedaż koniny i wyrobów z niej dozwolona jest tylko w osobnych na ten cel przeznaczonych sklepach, z wyraźnym napisem „Mięso końskie“.

§ 5.

Sprzedaż dziczyzny w czasie dozwolonego polowania, dopuszcza się we wszystkich sklepach, bazarach i na targowiskach miejskich. Drobna zwierzyna, jak zające, króliki leśne i wszystkie ptactwo dzikie, może być sprzedawane tylko w całości w skórze i pierzu; grubsza zaś zwierzyna, jak jelenie, dziki, sarny — także częściowo, w kawałkach, lecz z warunkiem zachowania w skórze do końca rozprzedaży.

§ 6.

Domokrażny handel mięsem, zdatnem do spożycia ludzkiego, jak również i wyrobami mięsnymi, jest wzbroniony.

§ 7.

Sklepy rzeźnicze, jatki i hale mięsne nie mogą być urządzone w podwórzach, oficynach i zaułkach, lecz tylko od ulicy we frontowych domach.

§ 8.

Składy ze sprzedażą kiszek, tak suchych, jak mokrosolonych mogą być urządzone tylko w obszernych mało zaludnionych podwórzach i winny być zaopatrzone w dostateczną ilość powietrza światła, wody i odpowiednie ścieki, oraz posiadać podłogę z nieprzemakalnego materiału (asfalt, beton i cement).

§ 9.

W czasie jarmarków i targów, ze względu na większe skupienie ludności, zezwala się na sprzedaż mięsa i jego przetworów na odkrytych stołach we wszystkich miastach i osadach województwa. Wyjątek stanowi miasto Łódź, w którym jarmarki i targi na zwierzęta domowe odbywają się na terenie rzeźni, gdzie sprzedaż produktów mięsnych jest wzbroniona.

§ 10.

W dni zwyczajne — sprzedaż mięsa i jego przetworów we wszystkich miejscowościach Województwa Łódzkiego, na rynkach placach, ulicach ze stołów i wozów, nawet z oszklonych gablotek, jest wzbroniona.

§ 11.

Mięso i wyroby masarskie dostarczane być winny na jarmarki i targi w stanie świeżym bez żadnych oznak rozkładu, a mięso nadto opatrzone plombą, lub pieczęcią dozoru sanitarno-weterynaryjnego.

§ 12.

Sklepy rzeźnicze winny być suche, widne, łatwe do przewietrzania i tak obszerne, by zatrudniony w nich personel, oraz kupujący nie ocierali się o wiszące na ścianach mięso i produkty.

W miastach wydzielonych (Łodzi, Piotrkowie, Kaliszu, Pabjanicach, Tomaszowie), podłoga w sklepach mięsnych winna być zrobiona z materiału nieprzepuszczalnego (cement, asfalt lub beton), a ściany w sklepach na wysokości 2 mtr. od podłogi winny być wyłożone kafłami lub malowane olejną farbą jasnego koloru. Ściany malowane przed wydaniem niniejszego Rozporządzenia na inny kolor i nie wymagające jeszcze ponownego malowania mogą być pozostawione bez zmiany do następnego malowania. W pozostałych miejscowościach województwa ściany w sklepach mogą być malowane olejną farbą jasnego koloru lub bielone. We wszystkich miejscowościach wzdłuż ścian sklepu powinny być wieszadła z hakami ocynkowanymi i tak umieszczone, by mięso lub wyroby masarskie, wiszące na nich nie dotykały ściany. Pieńki do rąbania mięsa powinny być często zmywane i utrzymywane we wzorowej czystości.

Stół dla sprzedaży mięsa winien być marmurowy lub drewniany, obity nieuszkodzoną blachą cynkową. Pożądane jest używanie do rozcinania mięsa piłek i noży.

§ 13.

Warsztaty rzeźnicze muszą być zaopatrzone w dostateczną ilość powietrza, światła naturalnego, lub elektrycznego i wody przy odpowiednim urządzeniu ścieków. Odległość warsztatów rzeźniczych od obór, stajen i śmietników winna wynosić nie mniej jak 6 mtr., a od ustępów — 10 mtr.

Wyjątki od tej zasady, w odniesieniu do już istniejących warsztatów mogą być dopuszczane jedynie na mocy specjalnych zezwoleń władzy administracyjnej I instancji, wydawanych w każdym poszczególnym wypadku.

W miastach wydzielonych podłoga w warsztatach rzeźniczych powinna być asfaltowa, betonowa lub cementowa, a ściany wymalowane olejną farbą. Nad kotłem winien być również kaptur do odprowadzania pary nazewnątrz. Wędzarnie mają być urządzone w ten sposób, by dym nie dostawał się do warsztatu, ani sąsiednich ubikacji.

§ 14.

Sprzedający w sklepach powinni mieć na sobie czyste białe fartuchy, a mięso wiszące powinno być pokryte czystym białym płótnem,

§ 15.

Przy halach mięsnych powinna być urządzona chłodnia, w oelu przechowywania mięsa w czasie letnich miesięcy. Przy pojedynczych sklepach wystarcza lodownia domowa.

§ 16.

Wszelkie narzędzia, naczynia i papier, używane do transportowania, przechowywania, ekspedycji i opakowywania produktów

mięsnych, powinny być używane w stanie dobrym i czystym — papier niezadrukowany.

§ 17.

Sprzedaż wyrobów masarskich wędzonych może się odbywać również w sklepach spożywczych i kolonialnych, z tem jednak zastrzeżeniem, że wyroby te będą przechowywane w osobnej ku temu przeznaczonej szafie.

§ 18.

Wywieszanie (wystawianie) nazewnątrz sklepu mięsa i wszelkich wyrobów mięsnych, z wyjątkiem dziczyzny i ptactwa domowego dobrze oczyszczonego i oskubanego, jest surowo wzbronione.

§ 19.

Właścicielom sklepów rzeźniczych zabrania się przechowywania w mieszkaniach mięsa i wszelkich przetworów tegoż, przeznaczonych na sprzedaż.

Również sklepy i warsztaty rzeźnicze nie mogą być używane jako ubikacje mieszkalne i nie wolno przechowywać w nich pościeli, odzieży, bielizny, jak również nie wolno w nich trzymać psów i kotów.

§ 20.

W sklepach i warsztatach rzeźniczych nie wolno przetrzymywać zepsutych produktów mięsnych, skór, rogów, kopyt i wyprków cielęcych, oraz mięsa, słoniny, płuc i wątrób, niezaopatrzonych w znaki oględzin dozoru sanitarno-weterynaryjnego.

§ 21.

Sklepy rzeźnicze, masarskie, spożywcze z wędlinami, oraz warsztaty masarskie, jak również jatki i hale mięsne podlegają re wizjom sanitarno-weterynaryjnym i sanitarno-lekarskim.

§ 22.

Winni przekroczenia niniejszego Rozporządzenia pociągani będą do odpowiedzialności sądowej z art. 138 K. K.

§ 23.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego. Jednocześnie traci moc obowiązującą Rozporządzenie z dnia 9 kwietnia r. b. (Dz. Urz. Województwa Łódzkiego Nr. 16, z roku 1925).

Okólnik Nr. 35.

Niniejszem podaje się do wiadomości, iż mnożna na miesiąc listopad 1925 roku została podwyższona z 0,43 do 0,44 złotego, wobec czego uposażenia służbowe za miesiąc listopad r. b. należy asygnować pracownikom miejskim według załączonej tabeli.

Okólnik Nr. 34 z dnia 29 września 1925 roku o dodatkach mieszkaniowych pozostaje bez zmiany aż do odwołania. —

Prezydent
(—) M. Cynarski

Dyrektor
Zarządu Głównego
(—) J. Zalewski

Z życia miast polskich.

Wybory do Rad Miejskich w Poznaniu i na Pomorzu.

Bydgoszcz.

Lista Ch. D.	15 mand. (głosów 7951)
„ N. P. R.	12 mand. (głosów 6793)
„ Niemiecka	10 mand. (głosów 5558)
„ Wolnych Zw. Zaw.	9 mand. (głosów 5086)
„ Stron. Obywat. (N.-D.)	9 mand. (głosów 4795)
„ P. P. S.	4 mand. (głosów 1967)
„ Obywat. przedmieść	1 mand. (głosów 578)
Ogółem 60 mand.	

Grudziądz.

Lista N. P. R.	9 mand. (głosów 2243)
„ P. P. S.	8 mand. (głosów 2135)
„ Ch. D.	7 mand. (głosów 1875)
„ Niemiecka	7 mand. (głosów 1797)
„ Zjedn. Stanu Średn.	7 mand. (głosów 1570)
„ Zrzesz. Gospod. (N.D.)	4 mand. (głosów 930)
Ogółem 42 mand.	

Gniezno.

Lista Zjedn. Obyw. (N.D.)	13 mand.
„ P. P. S.	10 mand.
„ Lewicy Demokrat.	5 „
„ N. P. R.	4 „

„ Ch. D.	1	„
„ Inwalidów	1	„
Ogółem 34 mand.		

Posiedzenie Komitetu Wykonawczego V Zjazdu Lekarzy i Działaczy Sanitarnych.

W dniu 20 września 1925 r. w Wydziale Zdrowia st. m. Warszawy odbyło się posiedzenie Komitetu Wykonawczego V Zjazdu Lekarzy i Działaczy Sanitarnych miejskich.

W posiedzeniu tem brali udział: generałny dyrektor Służby Zdrowia dr. Wroczyński, naczelnik Naczelnej Izby Lekarskiej Dr. Bączkiewicz, prezes Związku Miast dr. Józef Zawadzki, naczelnik Wydziału Zdrowia st. m. Warszawy dr. Bogucki, prof. Orłowski (Kraków), dr. Wajsberg (Kraków), dr. Kozłowski (Wilno), dr. Ostromięcki (Białystok), dr. Gorbaczewski (Lublin), dr. Mittelstaedt (Łódź) oraz dr. Budzińska-Tylicka i dr. Maleciński z Warszawy.

Zebranie zagał prezes Związku Miast dr. Józef Zawadzki, gdyż Zjazdy te odbywają się pod egidą Zarządu Związku Miast. Prezydium Komitetu Wykonawczego ukonstytuowało się w sposób następujący: przewodniczącym Komitetu został dr. Bogucki, zastępcami przewodniczącego prof. Orłowski z Krakowa oraz dr. Kozłowski z Wilna, sekretarzami zaś dr. Budzińska-Tylicka i dr. Maleciński.

Po dłuższej dyskusji uchwalono następny zjazd zwołać do Wilna, przypuszczalnie w maju 1926 r.; dr. Mittelstaedt w imieniu Magistratu m. Łodzi zaprosił Zjazd do Łodzi, jednak po przyjęciu z podziękowaniem tego zaproszenia, postanowiono skorzystać z niego ewentualnie przy następnym Zjeździe, ten zaś odbyć w Wilnie, gdyż Magistrat m. Wilna już wcześniej to zaproszenie nadesłał.

Jako zasadnicze tematy V Zjazdu wysunięto:

1) szkolenie, stanowisko i uposażenie personelu sanitarnego,

2) czystość miast,

3) stan sanitarny Wilna i Wi-
leńszczyzny,

4) zadanie samorządu w walce z alkoholizmem.

Na przewodniczącego Komitetu Organizacyjnego V Zjazdu postanowiono zaprosić wiceprezydenta m. Wilna p. Łokuciejewskiego, na wiceprzewodniczących prof. Karaffę-Korbuta oraz dr. Kozłowski.

Gazownia warszawska.

Na podstawie ostatniej decyzji komitetu ekonomicznego ministrów, rząd zlikwidował swój stosunek do Tow. Dessauskiego i przelał swe prawa na m. st. Warszawę, które będzie obecnie musiało załatwić sprawę z Tow. na drodze sądowej. Prawdopodobnie sprawa oprze się o trybunał rozjemczy w Paryżu.

Na podstawie tej decyzji komitetu ekonomicznego, miasto ostatecznie przejmuje wszystkie długi i zobowiązania, wynikające z procesu z Tow. Dessauskiem, jak również cały majątek tego Tow.

Przejęcie gazowni przez miasto nastąpiło na podstawie traktatu wersalskiego.

Walka z jaglicą w Warszawie.

Ponieważ otwarte przez polsko-amerykański komitet pomocy dzieciom dwa zakłady dla leczenia dzieci jagliczych (w Warszawie i Śremie) są całkowicie zapełnione, a do komitetu napływają wciąż liczne zgłoszenia dzieci, dotkniętych jaglicą — komitet zamierza powiększyć zakład dla dzieci jagliczych w Warszawie o dalsze 140 łóżek.

Polsko-amerykański komitet pomocy dzieciom zwrócił się do magistratu st. m. Warszawy o wyznaczenie sum, niezbędnych na odnowienie i rozszerzenie zakładu dla dzieci jagliczych.

Nowy szpital miejski w Warszawie.

W związku z restytucją fundacji warsztatów rzemieślniczych im.

Staszycy, wydział opieki społecznej magistratu st. m. Warszawy przystępuje do budowy nowego szpitala, zamiast szpitala wojskowego, mieszczącego się dotychczas w gmachu fundacji Staszycy przy ul. Wolskiej.

Nowy szpital ma być wybudowany poza miastem, w Miocinach, lub na terenie folwarku rakowieckiego i obliczony na 1500 miejsc. Dla opracowania szczegółowego projektu technicznego i dla rozpoczęcia robót wydział opieki społecznej występuje do magistratu o wstawienie do budżetu miasta na r. 1926 odpowiednich funduszy.

Z Torunia.

Konkurs na gmach województwa pomorskiego został rozstrzygnięty na korzyść projektu inżynierów Trzcńskiego i Cieślińskiego. Będzie on utrzymany w stylu klasycznym. Dwufrontowy dużych rozmiarów gmach ma pomieścić wszystkie urzędy województwa, rozrzucone dziś w paru budynkach.

28 milionów na cele budowlane.

Do dnia 3 października r.b. centrala Banku Gospodarstwa Krajowego udzieliła 509 pożyczek na cele budowlane na sumę ogólną 20,1 milion. zł., w tym samym czasie Oddziały Banku Gosp. Krajowego przyznały na cele budowlane 299 pożyczek na sumę 8,6 miljn. zł.

Ogółem do dn. 3 października Bank Gospodarstwa Krajowego przyznał na cele budowlane 808 pożyczek na sumę 28,7 miljn. zł.

Nowa Rada Miejska w Będzinie.

W wyniku powtórnych wyborów wybrano prezesem rady miejskiej p. Żebrowskiego (P. P. S.), zastępcą prezesa p. Gembarskiego (Zjednoczenie narodowe), na sekretarza p. Kozłowskiego (komunistę). Jest to pierwszy w Polsce wypadek solidarności wyboru między trzema ugrupowaniami: narodowym, pepsowców i komunistów.

Walka z jaglicą.

Dwa zakłady lecznicze dla dzieci jaglicznych w Warszawie i Sreźnie (na 300 łózek) zostały zapelnione i dalsze liczne zgłoszenia dzieci chorych musiały być wstrzymane. Przewidując, że dwa te zakłady nie wystarczą na potrzeby Polski wobec ciągłego wzrostu epidemii jaglicy Polsko-Amerykański Komitet Pomocy Dzieciom złożył w kwietniu r. b. M-stwu Pracy i Opieki Społecznej i Generalnej Dyrekcji Służby Zdrowia projekt urządzenia zakładu leczniczo-wychowawczego dla dzieci jaglicznych na 500 łózek w majątku Góra pod Warszawą. Położona na wyniosłym brzegu Narwi, na gruncie suchym, piaszczystym i w otoczeniu lasów sosnowych, miejscowość ta idealnie nadaje się na zakład dla leczenia jaglicy, na co zgodzili się wszyscy rzeczoznawcy.

Projektem Polsko-Amerykańskiego Komitetu Pomocy Dzieciom zainteresowały się i Koła Sejmowe, należy więc mieć nadzieję, że sprawa utworzenia zakładu dla dzieci jaglicznych w Górze, tak niezbędnego dla ostatecznego uwolnienia Polski od klęski jaglicy, będzie niebawem zrealizowana.

Nowa linja kolejowa Kutno—Radziwie.

Dyrekcja kolei państwowych w Warszawie podaje do wiadomości, że nowoprzyjęta do eksploatacji linja Kutno—Płock Radziwie z dn. 1 listopada r. b. zostaje włączona do ogólnej sieci polskich kolei państwowych z zastosowaniem normalnych taryf pasażerskich, bagażowych i towarowych w komunikacji ze wszystkimi stacjami polskimi.

Od tegoż dn. 1 listopada r. b. kursować będą na tej linji codziennie następujące pociągi osobowe, zatrzymujące się na wszystkich stacjach pośrednich, a mianowicie: 1) p. nr. 1511 Kutno odjazd 7.05 Płock Radziwie przyj. 8.20, 2) p. nr. 1512 Płock Radziwie odj. 4.55, Kutno

przyj. 6.10 3) p. nr. 1513 Kutno odj. 23.40 Płock Radziwie przyj. 055 i 4) p. nr. 1514 Płock Radziwie odj. 16.00 Kutno przyj. 17.20.

Ruch wydawniczy.

„Samorząd Miejski“.

Zeszyt 10-ty za październik r. b. organu Związku Miast Polskich, miesięcznika „Samorząd Miejski“ redagowanego przez dyrektora biura tegoż Związku, Henryka Grotowskiego, dużo miejsca poświęca tak bardzo w nauce polskiej zaniedbanej historii miast polskich. Ani działacza miejskiego lub państwowego, ani miłośnika dziejów ojczyźnych i społecznika, ani wreszcie żadnego myślącego obywatela nie może w wysokim stopniu nie zainteresować niezbadana dotychczas naukowo historia narodowości w miastach dawnej Polski; temat powyższy ujęty wyłącznie historycznie i naukowo, zahacza o najbardziej żywotne zagadnienia doby obecnej. O „Narodowościach w miastach dawnej Polski“ pisze wyczerpująco i szczegółowo, opierając się na specjalnie w tym celu przewertowanych najstarszych aktach i dokumentach historycznych, prof. uniw. lwowskiego dr. Jan Ptaśnik, swem najbardziej kompetentnym piórem odmalowując niezmiernie interesujący a

skomplikowany obraz szczęśliwie zwalczonych niemalych wpływów kolonizacji niemieckiej w miastach dawnej Polski.

W pracy następnej, w artykule dr. T. Przeorskiego p. t. „Zagadnienia samorządowe“, zawarta jest, stanowiąca materiał do ciekawej dyskusji przeprowadzona ze stanowiska miast małopolskich krytyką projektu ustawy o gminie miejskiej, opracowanego przez Zarząd Związku Miast Polskich.

Następują stałe działy „Samorządu Miejskiego“: skorowidz ustaw i rozporządzeń, skorowidz rzeczowy druków Sejmu, kronika z życia miast, wreszcie — kronika zagraniczna. W tej ostatniej znajdujemy przede wszystkim pracę dyr. Międzynarodowego Związku Miast, Senatora E. Vinck'a p. t. „Przygotowanie ustawy o ustroju komunalnym“ uwagi ogólne, przetłumaczoną oraz opatrzoną objaśnieniami, w których zawarte zostały główne zasady ustaw belgijskich o samorządzie gminnym i prowincjonalnym, przez p. R. Ślaskiego. Następny artykuł w kronice zagranicznej p. t. „Przed kongresem paryskim“, omawia genezę i program Kongresu, oraz szczegółowo przedstawia stan licznych prac organizacyjnych, należyście przygotowujących uczestnictwo delegacji miast polskich na Kongresie.

Interesujący zeszyt zamyka sprawozdanie z książki dr. W. F. Dvoráka p. t. „Spółdzielczość w Czechosłowacji“, w którym zwrócono zwłaszcza uwagę na rozwój w Czechosłowacji komunalnych instytucyj finansowych i spółdzielni budowlanych.

Treść Nr. 45.

Przedsiębiorstwa komunalne a komunalne zakłady użyteczności publicznej

Dział sprawozdawczy.

Sprawozdanie Urzędu Weterynaryjnego za m. wrzesień 1925 r.

Kronika miejska.

Obwieszczenia i okólniki.

Z życia miast polskich.

Ruch wydawniczy.

Głoszenia.

Licytacje przymusowe.

Wydział Podatkowy Magistratu m. Łodzi niniejszem podaje do wiadomości, że w dniu 11 listopada 1925 roku, między godziną 9 rano a 4 popołudniu odbędą się licytacje przymusowe ruchomości niżej podanych osób za niewpłacone podatki:

Ajzner E. S., Zgierska 12, 2 szafy, tremo. Apert I., St. Rynek 13, 2 kapy, zegar. 2 worki skóry. Budziński I., Zgierska 3S, 2 szafy, zegar. Brauner M., Zgierska 16, szafa. Buchwajc N., Zgierska 10, 2 szafy. Bozensztajn M., Zgierska 9, szafa, otomana. Blachman M., Zawiszy 26, kredens, szafa. Bocian H. Sz., St. Rynek 13, 2 szafy. Brajtbar L., Zgierska 80, tremo, 2 szafy, leżanka, zegar. Banker Sz., Zgierska 48, zegar, tremo, szafa. Brauner M., St. Rynek 5, meble, 2 kapy. Bocian F., Rybna 15, szafa, 2 nakrycia. Burgerman L., Podrzeczna 27, stół, 5 krzeseł, fotel. Bromberg N., Podrzeczna 13, szafa, leżanka, kredens. Bąkowski M., Podrzeczna 8, szafa, zegar. Błaszowski A., Pl. Wolności 11, 25 palt damskich. Biderman I. M., Zgierska 13, otomana, zegar, tremo. Maumel G. M., Zgierska 30, 3 szt. towaru. Blumenfrucht I., Zgierska 28, szafa, tremo, otomana. Frisz B. We-

soła 1, szafa, kredens. stół. Cłapiński J., Zgierka 57, 2 szafy. Dratwa F., Lipowa 5, leżanka, zegar, kredens. Działożyński M., Zgierska 21, kredens. Dymand B. J., Zgierska 40, kanapa, 2 szafy. Długowski I., Zgierska 38, kredens, tremo. Dłużniewski J., Zgierska 89, waga. Dudelczyk M., St. Rynek 15, 10 wag stołowych, 10 piecyków żelaznych. Dąb M. L., Podrzeczna 8, 2 szafy. Eichler I., St. Rynek 11, 6 skór, szafa, tremo. Erlichman L., St. Rynek 1, różny towar w sklepie. Fornalski J., Gdańska 8, szafa. Frajndlich A., St. Rynek 3, garderoba. Feldon L., Zgierska 44, szafa, leżanka. Fogel H., Cegielniana 4, szafa, leżanka, stół, 6 krzesel, obrus, obraz. Flancbaum A., Rybna 15, 6 worków mąki. Gingold D. J., Zgierska 36, kredens. Góra S., Zgierska 55, urządzenie sklepowe. Goldgrub G., Zgierska 78, szafa, zegar. Górski A., Zgierska 31, kredens. Głowiński S., St. Rynek 11, szafa, tremo. Głowiński J., St. Rynek 11, 20 barchonowych kaftanów. Goldberg Ch., Nowomiejska 30, szafa. Ganc A., Rybna 17, 2 szafy, otomana, rower. Górner K., Podrzeczna 9, tremo, kredens. Gelb J., Podrzeczna 9, 2 szafy, tremo, maszyna do szycia, kanapa. Hajmowich E., Gdańska 4, maszyna do szycia, kredens. Herszlikowicz Ch., Aleksandrowska 15, 3 lustra. Hendeles B., Podrzeczna 10, kredens, lustro. Igelberg J. D., Zgierska 15, 10 par obuwia. Jurkiewicz A., Pańska 8, otomana, zegar. Jakubowicz M., Franciszkańska 61, szafa. Józefowicz M., Zgierska 16, kreenens, lustro, zegar, 2 wagi, 20 klg. skóry, 10 klg skóry na podeszwy. Kilmaszewska J., Pańska 3, otomana, tremo. Krakow Sz., Zgierska 18, szafa, 2 nocne szafki, 2 szafy małe. Krakow J., Brzezińska 25, 2 szafy. Kiwak G., Zgierska 32, szafa, kredens. Korzuszek N., Zgierska 17, 2 lustra, 2 fotele. Kryształ M., Zgierska 32, 2 szafy, lustro, kredens. Koch J., Zawiszy 9, szafa. Klajnmann Sz., St. Rynek 13, szpklmaszyna, kredens, tremo, 4 lichtarze. Kluczkowska R., St. Rynek 5, 2 szafy, 2 kapy, zegar. Kalisz M., St. Rynek 5, 15 jesionek welurowych. Krygier Z. S., Ryba 17, szafa, lustro, tremo. Klajn I., Podrzeczna 27, maszyna do pończoch. Korn T., Podrzeczna 15, maszyna nawijaczka. Klajnmann J., Podrzeczna 13, szafa. Kuperminc A., Podrzeczna 12, szafa, leżanka, stół, 6 krzesel, kredens. Kujawski Sz., Podrzeczna 11, 3 garnitury. Korzec R., Zgierska 76, 10 worków mąki. Kirszenbaum J., Podrzeczna 9, 2 szafy, tremo. Lelenowski Sz. A., Zgierska 43, urządzenie piekarni, kredens. Lawkowicz A., Zgierska 56, waga, 5 korcy owsa, sieczkarnia. Lasman J., Zgierska 30, szafa. Lajzerowicz J., Gdańska 25, szafa, sremo, stół, 4 krzesła. Laskier A., Zgierska 21, szafa. Lewkowski J., Zgierska 16, kredens. Lajbowicz Z., Zgierska 15, szafa, tremo, stolik. Lenartowicz St., Zawiszy 24, urządzenie gabinetu. Laskowski A., Wesola 6, 6 tuz. ram gotowych. Libeskind N., St. Rynek 5, szafa, kredens, 2 kapy, 4 krzesła. Lejkowski I., St. Rynek 3, tremo, otomana, 2 szafy, bieliźniarka, stół. Luaochiński I., St. Rynek 1, 2 szafy, zegar. Lajzerowicz M., St. Rynek 1, różne towary w sklepie. Markus Sz., Zawadzka 5e, maszyna do szycia, zegar. Messinger B., Zgierska 76, szafa, kredens. Markus I., Łągiwnicka 13, szafa, tremo. Majer I., Zgierska 107, urządzenie sklepowe. Miślakowski A., Szkołna 16, kredens. Muszyński B., Zgierska 26, szafa, gramofon, maszyna do szycia, skrzypce. Minc M., Zgierska 24, tremo, 2 szafy. Markiewicz E., Zgierska 17, kredens, figura z lustrami. Malarz A., Zgierska 14, kredens, lustro, szafa, obrus. Michałowicz N., Zgierska 4, 20 koszul męskich, 10 tuz. szkarpetek. Milchman J., St. Rynek 13, 5 skór chromowych. Markowicz E., St. Rynek 13, 30 par bucików damskich. Mądrowicz J. M., St. Rynek 3, 30 par obuwia męskiego. Mydlarz A., St. Rynek 1, szafa, tremo. Morgensztajn H., Podrzeczna 19, kredens, waga stołowa, waga decymalna. Opatowski D., Szkołna 10, kredens. Olszajtyn K., Zgierska 25, tremo. Pachciarek B., Cegielniana 14, 2 szafy, tremo, otomana. Pudłowski Ch., Zgierska 30, zegar, kredens. Pludwiński M., Zgierska 30b, tremo. Piotrowski J., Zgierska 7, 10 par obuwia męskiego. Paciorkowski Ch., Wesola 12, meble. Rokacz Ch., Zachodnia 19, szafa, stół. Rotenberg Sz., Zgierska 21, toaleta. Rozenccwajg M., Zgierska 2, 10 par obuwia męskiego. Rozenberg Sz., Wesola 11, szafa, 3 nakrycia, leżanka. Rakowski M., St. Rynek 14, 2 szafy. Rozenblum M., Gdańska 27, kredens, otomana. Rączka I., Zgierska 50, 8 par bucików. Rajman Sz., Zgierska 30, tremo, 2 szafy. Rozenberg N., St. Rynek 13, szafa, zegar. Redlich R., St. Rynek 5, 2 szafy, 2 kapy, otomana, lustro, lampa, zegar. Rozenccwajg E., Podrzeczna 20, szafa, maszyna do szycia. Rozentel D. J., Podrzeczna 8, szafa, kredens. Szyllis R., Zachodnia 19, 2 szafy. Szlezinger Ch., Zgierska 21, tremo, otomana. Stodkicwicz H., Zgierska 21, meble. Sztrenfeld N., Cegielniana 12, meble. Srednicki H., Zdzierska 16, szafa, leżanka, maszyna do szycia. Szpiro Sz., Zgierska 15, maszyna do szycia. Sochaczewski H., Zgierska 15, 2 szafy, zegar, leżanka, kredens. Suralińska B., Zgierska 70, kanapa, tremo. Sztorch J., Zgierska 53, szafa, różny towar w sklepie. Szmajser Ch., Zgierska 46, 2 szafy, zegar. Szaldajewski I. M., Zgierska 17, szafa. Szatan R., St. Rynek 5, kredens. Salomończyk K., St. Rynek 5, szafa, 4 krzesła, zegar, 2 kapy. Tal-mud Sz., Gdańska 14, tremo, szafa. Tuchmajer M., Zgierska 30, szafa, zegar. Tintpulwer M., Zgierska 24, tremo, 2 szafy, stół, 6 krzesel. Tyman B., Zgierska 24, kredens. Tajtelbaum Z., Zgierska 31, szafa, kredens. Tajtelbaum D., Zgierska 34, szafa, 2 kapy. Tuchmajer L., Zgierska 32, szafa z lustrem. Witman F., Zgierska 28, worek mąki, 10 klg. mydła, waga bufetowa. Wajman Ch., Zgierska 27, 2 szafy, zegar, tużurek. Warszawski G., Gdańska 14, 4 krzesła, 2 fotele, szafa, 2 kapy. Walczak A., Zgierska 81, 2 szafy, zegar, lustro. Wajncygier R., Zgierska 49, waga. Waldman F., Zgierska 38, meble. Wajsfeld M., Zgierska 30, otomana, szafa, maszyna do szycia. Węgierski N., Podrzeczna 20, 3 maszyny do pończoch. Wajnberg St., Podrzeczna 11, szafa, zegar, kanapa, stół. Zyna 20, perfmerja i kosmetyka. Wagner T., Piotrkowska 211, meble. Wolf J., Andrzeja 29,

zek S. N., Zgierska 10, 4 mandoliny, 2 pary skrzypiec, 6 zegarków. Zylberberg A., Zgierska 9, lustra, 10 stolików. Zajac J., Zgierska 8, 25 par damskiego obuwia.

W dniu 12 listopada 1925 r. między godz. 9-tą rano, a 4-tą po poł.

Bodzanowski A., Narutowicza 16, kredens, zegar, otomana. Biterman A., Zakątna 59[63, meble, gramofon, kapy. Borkowski A., Rokicińska 11, tremo, maszyna do szycia, kredens. Bialer T., Kilińskiego 96, meble, 2 zyrandole, słupki. Biernacki T., Zgierska 77, szafa, stół. Blansztark, Przejazd 8, meble. Berger Ch., Zielony Rynek 6, 2 lustra, szafa, kredens, kasa ogniotrwała. Bilander I., Piramowicza 14, kredens, tremo. Biernacki i Stiller Tow. Akc., Degielniana 80[79, urządzenie gabinetu, fortepian, umeblowanie salonu, toaleta, szafa. Berndt H., Targowa 17, kredens, pomocnik, zegar. Berger I., Kilińskiego 86, meble, kasa ogniotrwała. Berger S., Kilińskiego 60, meble, maszyna do szycia. Biren-cwajg D., Radwańska 7, tremo, zegar, kredens, biurko, fortepian. Borsztajn L., Główna 6, 7 palt jesiennych. Bonik J., Narutowicza 78[80, szafa, kanapa, stół. Ceder L., Piotrkowska 247, szafa, 3 kapy, 10 blach, zegar. Cukier M., Juliusza 14, biblioteka, biurko. Czechowski A., Odyńca 58, szafa, komoda. Dziedzianowicz P., Przejazd 49, maszyna do szycia, komoda, szafa, kredens, waga. Dymantman N., Rokicińska 33, 2 szafy, lustro, otomana. Dre-sze O., Przejazd 46, meble, 9 warsztatów tkackich. Dawidowicz P., Nowozarzewska 7, meble. Dobewal A., Nawrot 5, otomana. Fajn I., Piotrkowska 200, kredens. Ferszt A., Woony Rynek 13, tremo, szafa, kredens. Frenkiel Ch., Targowa 12, meble. Fiszer F., Piotrkowska 26, meble. Frenkiel F., Piotrkowska 26, maszyna do pisania, biurko. Godlewicz M., Napiórkowskiego 27[29, kredens, szafa. Gwiss F., Zagajnikowa 6, komoda, szafa, szafka, stół. Gerstendorf A., Gdańska 148, 2 maszyny do robienia metrów. raumaszyna. Garfin-kiel M., Kilińskiego 60, meble. Goldberg B., Drewnowska 8, waga, 2 szafy, stół, 2 krzesła, stół, lustro. Gelade B-cia, Traugutta 5, 150 mtr. towaru półwełnianego. Hamer J., Kiliń-skiego 105, meble. Jakubowicz L., Składowa 20, szafa, tremo, zegar. Jarcecki A., Kałna 35, szafa. Jakubowicz J., Radwańska 48, meble. Jużelewski J., Piotrkowska 109, meble. Igielnik M., Cegielniana 9, szafa, tremo, lustro, tremo. Kartus A., Moniuszki 11, 2 szafy. Kon B-cia, Zachodnia 70, meble. Kwiat M., Pańska 1, meble. Kujawski A., Główna 31, ma-szyna do szycia, meble. Kutner L., Podrzeczna 1, 72 palta jesiennie. Kubicki N., Piotrkow-ska 259, tokarnia, aparat wulk. opon, płyta do wulk. kieszek, biurko. Kolski I., Ewangelic-cka 7, patefon. Król H., Piotrkowska 3, 10 skrzyń szkła. Karger Sz., Zielona 38, garde-roba, szafa, otomana. Kronenberg L., Narutowicza 31, meble. Knapp W., Kilińskiego 109, pianino, kredens, pomocnik, 4 krzesła. Lewinson B., Narutowicza 31, 2 szafy sklepowe. Litrowski Sz., Pomorska 60, 4 biurka, 4 krzesła, maszyna do pisania, kasa ogniotrwała. Łęczyski St., Narutowicza 45, biurko. Lajchman E., Pusta 11, pianino, materiał. Ła-pienis W., Główna 31, 4 kawałki na palta. Markusfeld W., Cegielniana 114, biblioteka, biurko, zegar. Majer A., Cegielniana 45, biurko. Miller F., Karola 20; pianino, kredens, o-tomana. Makower B., Wólczańska 117, fortepian, kredens. Michałowski B., Piotrkowska 225, 3 trema, Mokrosiński St., Karola 20, bufet, 2 wagi. Nojgebauer B., Anny 23, kredens, po-mocnik. Olszer I., Narutowicza 58, stół. Oliwa Sz., Pańska 103, maszyna do szycia, 6 krze-seł, postument. Palaszewski F., Lipowa 33, biurko, fotel. Piszczkowski B., Piotrkowska 206, kredens, serwantka. Petzold F., Główna 8, towar w sklepie. Rozenstrauch H., Napięrkow-skiego 27,29, szafa. Rozenblum S., Narutowicza 9, 24 but. likieru, 50 but. spirytusu, 30 but. likieru. Rapaport i Justman, Zielony Rynek 7, meble. Rozen-cwajg H., Cegielniana 50, tremo. Rubinsztajn St. Nawrot 7, meble, 2 dywany. Rajch Ch., Piotrkowska 145, szafa, stół, 4 krzesła, kredens. Raozyner A. Sz., Kilińskiego 49, biurko, 2 garderoby, 2 kredensy, kasa ogniotrwała. Rosner R., Radwańska 51, meble, maszyna do szycia. Rubinsztajn D., Piotrkowska 182, kredens, zegar, pianino. Rozenberg M., Piotrkowska 207, galanterja w sklepie. Rotenberg Sz., Pusta 11, meble, dywan. Retelewski J., Franciszkańska 58, kre-dens, tremo, otomana. Rotsztajn A., Konstanyńska 13, szafa. Szenborn I. i M., Nawrot 23, 1 półka oszklona z szalami i swetra E. Szmutzgig B., 6 Sierpnia 33, zegar. Szpigel-man A., Narutowicza 9, 30 albumów, 20 kłębów szpagatu. Sandner S-owie, Targowa 39, meble, maszyna do szycia. Swelan Sp. Akc., Pańska 125, 3 biurka, 2 szafki biurowe. Szatan W., Konstanyńska 9, meble. Suzak A., Krzywa 4, szafa, zegar. Szpiro H., Ks. Sko-rupki 13, pianino, kredens, powocnik, zegar, stół. Spiewak M., Piotrkowska 254, kasa o-gniotrwa., maszyna do pisania, 4 biurka. Szreter K., Piotrkowska 190, 6 swetrów, Szatan I. M., Kilińskiego 60, meble, waga, 5 kap, 5 par sztor, 2 jesionki, ubranie, palto, płaszcz. Sieradzki M. W., Piotrkowska 132, umywalka, tremo, kanapa. Szulc K., Al., Kościuszki 81, urządzenie pokoju gościnnego i jadalnego. Salomończyk A., Gdańska 143, 2 szafy, tremo, otomana, zegar, 2 i pół mtr. na palto, 2 warszaty tkackie. Strykowski J., Karola 8, meble, 3 pary firanek. Szmuszkowicz S., Piotrkowska 83, pianino. Sztelle A., Główna 6, 10 sukienek półwełnianych, 10 sukien kretonowych. Szaniawski T., Nawrot 1, tremo, otoma-na, stół, kasa ogniotrwała. Tenenbaum M., Zawadzka 34, 4 maszyny do gilz. Wulfson H.-Tow. Akc., Piotrkowska 78, kasa ogniotrwa., 3000 mtr. towaru wełnianego. Wieczorkow-ski A., Odyńca 10, kredens, komoda. Wajcman A., Piotrkowska 56, 40 szt. szewiotu. Wof-si D., Piotrkowska 189, meble. Wicke E., Kopernika 36, 2000 mtr. gummy. Wolfson J., Główna

kredens, zegar, garderoba, maszyna do szycia. Wróblewski I., Przegowska 143, worek ryżu, worek grochu, worek mąki. Wajsborn B., Konstantinowska 12, meble. Zylberberg M., Narutowicza 7, 2 szafy, tremo, otomana. Zarzewski I., Pomorska 3, meble, pianino. Zieliński F., Przejazd 59, 30 klg. mydła, pół worka grochu, pół worka kaszy, pół worka orzechów. Zyskind S., Kopernika 59, szafa.

Obwieszczenie.

Magistrat m. Łodzi na zasadzie art. 86 ustawy z dnia 11.8.1923 o podatku majątkowym (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 746): — wzywa niniejszem poniżej wymienionych płatników podatku majątkowego, aby w terminie 2 tygodni od daty niniejszego ogłoszenia zgłosili się do Magistratu — Wydziału Podatkowego — (Pl. Wolności 2, pokój 5) po odbiór nakazów płatniczych na wspomniany powyżej podatek, nadesłanych przez I Urząd Skarbowy podatków i opłat skarbowych w Łodzi:

1. Zalberg Godel,
2. Karmazyn Jankiel,
3. Rorman Jakub Dawid,
4. Bocian Zajnwel,
5. Kirsberg Berek,
6. Wajntraub Hersz,
7. Rymer Antoni i Romański Walenty,
8. Bąk Aron Icek,
9. Bresler Chaja,
10. Piotrkowski Icek,
11. Wajsbart Lajb,
12. Senderowicz Pinkus,
13. Rozenbaum Icek Hersz,
14. Pelton i Dobroński,
15. Ajnfeld Mordka,
16. Aurbach Tobias,
17. Kohn Izrael Lajb,
18. Zarzewski Chaim Leib,
19. Józefowicz Abram,
20. Malin Uszer,
21. Regensberg Szlama Ber,
22. Niedźwiedź Lejzor,
23. Szajniak Menasze,
24. Wilczar Abram,
25. Zdanowski Lejb,
26. Najfeld Henoch Izrael,
27. Jamrów Andrzej.

Doręczenie uważa się za skuteczne po upływie 2 tygodni od dnia niniejszego ogłoszenia.

Łódź, dnia 7 listopada 1925 r.

PRZEWODNICZĄCY WYDZIAŁU
PODATKOWEGO
(—) Kulamowicz.

MAGISTRAT m. ŁODZI
PREZYDENT
(—) M. Cynarski.

Obwieszczenie.

Magistrat m. Łodzi na zasadzie § 11 Rozporządzenia Ministerstwa Skarbu z dnia 25.V.1925 r. o wymiarze i poborze państwowego podatku od lokali i od placów niezabudowanych (Dz. U. R. P. Nr. 57, poz. 407) wzywa niniejszem pod rygorem, przewidzianym w art. 62 ustawy o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 747), wszystkich tych właścicieli placów, którzy dotychczas deklaracji do wymiaru państwowego podatku od placów za rok 1925 nie złożyli, do przedłożenia tych deklaracji Wydziałowi Podatkowemu (Pl. Wolności 14, I piętro) w prekluzyjnym terminie do dnia 15 listopada r. b.

Odnosne formularze otrzymać można w biurze wymienionego powyżej wydziału (Pl. Wolności 14, I piętro) w godzinach urzędowych.

Łódź, dnia 31 października 1925 r.

PRZEWODNICZĄCY WYDZIAŁU
PODATKOWEGO
(—) Kulamowicz.

MAGISTRAT m. ŁODZI
PREZYDENT.
(—) M. Cynarski.